

Information and Communications Technologies
OECD Communications Outlook 2007

Summary in Hungarian

Információs és kommunikációs technológiák
OECD kommunikációs kilátások 2007

Összefoglalás magyarul

Növekedés az átalakulás révén

A 2000-ben kialakult válságból való kilábalást követően a telekommunikációs ipar folyamatos átalakuláson megy keresztül. A technológiai változások és az új szolgáltatások kifejlesztése a telekommunikációs operátorok tevékenységének lényegét érintik.

Továbbra is a hang a legfőbb hajtóereje az OECD telekommunikációs piacainak, amelyek most 1 trillió amerikai dollárnyi bevételt értek el. A hangszolgáltatások és a telekommunikációs bevételek szerkezete azonban fejlődik. A mobilszolgáltatások jelenleg az OECD-térség összes telekommunikációs bevételének 40%-át teszik ki, és a mobil előfizetők 3:1 arányban túlszárnyalják a vezetékes előfizetőket. Ugyanakkor az olyan technológiák, mint a Voice over Internet Protocol (VoIP) erős lefelé irányuló nyomást gyakorolnak a hangszolgáltatások áraira. A VoIP hatása látható a vezetékes nemzetközi hívások árában, amelyet számos VoIP operátor átalánydíjas előfizetési csomagok formájában kínál. Ennek eredményeként a hangszolgáltatások jövedelemáramlásainak jövője nem látható tisztán.

A nagysebességű internetkapcsolatok száma az egyik fő oka annak, hogy a VoIP-hoz hasonló technológiák ilyen hatással vannak a piacra. Az OECD-térségen belül a szélessávú kapcsolat válik a domináns internet-hozzáférési technológiává: a térségben található 256 millió internet előfizető 60%-ának már szélessávú kapcsolata van. A szélessávú kapcsolatokról származó bevételek segítségével a szolgáltatók ellensúlyozhatják a hangszolgáltatások bevételeiben bekövetkezett hanyatlást.

A szolgáltatók mostanában széles körben forgalmazznak *multiple-play* videó, hang és adatkinálókat előfizetőik megtartása érdekében, valamint hogy új, bevételt termelő szolgáltatásokat vezessenek be. A felhasználók jelenleg sokfajta platformon keresztül, számos *multiple-play* termékre fizethetnek elő, mivel a szolgáltatók a korábban elkülönülő

piacokon elkezdtek versenyezni. Ennélfogva a kábelszolgáltatók rendszerint adat- és hangszolgáltatásokat kínálnak, míg a mobilcégek adat- és videocsomagokkal egészítik ki ajánlataikat, a hagyományos távközlési szolgáltatók pedig hasonló *multiple-play* kínálatot nyújtanak saját hálózataikon.

A fogyasztók jól járnak a piacok közötti akadályok felszámolásával, mivel így most számos szolgáltatásnyújtó hasonló és helyettesíthető szolgáltatásai közül választhatnak. E korlátok lebontása ugyanakkor a piaci felügyeletet az egyes piacok szabályozásának újrvizsgálására kényszeríti. Ezek a kérdések akkor lehetnek érzékeny pontok, ha a hálózat-specifikus szabályozások szorosan kötődnek a szociális vagy kulturális politikához.

A verseny által irányított átalakulás

A távközlési piacok jelenlegi átalakulása a növekvő verseny egyik terméke. Az egészséges mértékű verseny mellett működő piacok irányítják az innovatív szolgáltatások és kedvező árcsomagok bevezetését. Számos OECD-tagországban a helyi hurok átengedése (local loop unbundling, LLU) megváltoztatta a versenyhelyzetet, lehetővé téve a többféle szolgáltatást is nyújtók számára kommunikációs szolgáltatások értékesítését ugyanazon vonalon keresztül. Az infrastruktúra alapú verseny, jellemzően a vezetékes és távközlési hálózatok között, arra is ösztönözte a szolgáltatókat, hogy belépjenek versenytársaik hagyományos üzleti területeire, továbbá csökkentette a fogyasztók által megfizetendő árakat.

Az elmúlt két év során a városi hálózatok versenyképes távközlési piacra belépésének lehettünk szemtanúi. Számos kis- és nagyváros épített ki vagy tervez kiépíteni vezeték nélküli vagy száloptikás hozzáférésű hálózatot lakóik kapcsolódási lehetőségének javítására. E hálózatok némelyike a „nyílt hozzáférés” szabályai szerint létesült, amely a hálózati operátortól megköveteli, hogy azonos feltételek mellett nyújtson kapacitást bármely szolgáltatásnyújtónak. Más területeken, az alacsonyabb költségű Wi-Fi hálózatokat részesítik előnyben a közszolgáltatások javítására és a digitális megosztottság problémáinak megoldására.

A változás jelei

A szélessávú internet-hozzáférés növekedése változást jelez a távközlési szolgáltatásnyújtás és árképzés terén. A trendek határozott elmozdulást mutatnak a hangalapú szolgáltatásért való fizetés felől az adatalapúért való fizetés felé, amely szintén használható hang továbbítására. Egyes operátorok átalánydíjas csomagokat kínálnak belföldi és nemzetközi hanghívásokra, vezetékes vonalakra. Mások átalánydíjat vezettek be híváskorlátozás nélkül a mobil előfizetők részére, bizonyos számú, előre kiválasztott számra. Az OECD-térségben a szélessávú hozzáférés esetében is az átalánydíjas árképzés a domináns struktúra.

Az átalánydíjas árképzést jellemzően egy specifikus szolgáltatásra alkalmazzák. Az elmúlt két évben azonban a vonalas/mobil konvergencia bevezetésének is szemtanúi lehettünk. Számos operátor kínál olyan telefonokat, amelyek otthonunktól távol mobiltelefonként működnek, de otthon egy Bluetooth-szal vagy Wi-Fi-vel rendelkező vezetékre kapcsolódnak rá. Ezek a fejlesztések még gyerekcipőben járnak, de már jelzik a vonalas és mobil telefonálás közötti különbség csökkenését.

A konvergált szolgáltatások piaca vitelének célja megszüntetni a két telefonelőfizetés (vezetékes és mobil) iránti igényt, és a felhasználók számára csökkenteni a telefonálás költségeit. Az elmúlt két év során általánosságban csökkentek a távközlés minden formájának költségei, noha a szolgáltatások javultak. A fogyasztók például jellemzően kevesebbet fizetnek a szélessávú internetért, mint két évvel ezelőtt, míg kapcsolatuk sebessége általánosságban nőtt.

Az árcsökkenések és a jobb szolgáltatások az intenzív versennyel jellemezhető piacokon jelentkeztek a legmarkánsabban. Lehet, hogy a verseny a szabályozó beavatkozás terméke (ahogy a helyi hurok átengedése esetében), illetve egy új, infrastruktúra alapú verseny eredménye. A távközlési piacokon főleg a hagyományos vezetékes és vezeték nélküli hozzáférést nyújtók közötti verseny fokozódik. A két technológia nem teljesen helyettesíthető egymással, de a mobilhálózatokra vonatkozó átalánydíjas adatkinálatok kezdik felvenni a versenyt az egyes háztartások szélessávú kapcsolataival. Az ilyen helyettesíthetőség végső szintje nem egyértelmű, mivel az egyéni sáv szélesség-igények felülmúlhatják a vezeték nélküli hálózatok kapacitását. Bizonyos adatszolgáltatások azonban egyértelműen vannak olyan versenyképesek a mobilhálózatokon, mint a vezetékesek.

Korábban a távközlési piacokon folyó verseny a többi hazai szolgáltatóra korlátozódott, de a szélessávú kapcsolaton keresztül a felhasználóknak ma már a világ bármely részéről nyújthatnak szolgáltatást. Egy adott ország szélessávú előfizetői könnyen leszerződhetnek egy másik országban helyi telefonszolgáltatásra, melyet interneten keresztül nyújtanak számukra. A belföldi műsorszóró piacok is változásokon mennek keresztül: egyrészt amiatt, hogy az országok kezdenek áttérni a digitális műsorszórásra, másrészt pedig az internet alapú tartalom terén fokozódó verseny eredményeként. Ezek a fejlesztések felhívják a figyelmet azokra a szabályozásbeli változtatásokra, amelyekre a jövőben szükség lehet.

A kommunikációs piacok növekedése és fejlődése a kommunikációs berendezések kereskedelmében is tükröződik. A hírközléshez kapcsolódó kereskedelem az OECD-térségben folyamatosan nő, és jelenleg az összereskedelem 2,2%-át teszi ki. A növekedés legjelentősebb a tagországok és nem tagországok között, az egyes országokból – például Kína – származó import növekedése pedig jelentős hatást gyakorol a kereskedelmi egyenlegekre. A nem tagországokba jutó export 1996 óta 66%-kal nőtt, míg az ezen országokból származó import 112%-kal nőtt.

Kína a BRICS-országokként (Brazília, Oroszország, India, Kína és Dél-Afrika) ismert csoport öt feltörekvő országának egyike. Ezek az országok a világ leggyorsabban növekvő IKT-piacai közé tartoznak, és az itt végbement fejlődésnek begyűrűző hatása van az OECD-térségben. 2000 és 2005 között az IKT-ra fordított kiadások a BRICS-országokban évi több mint 19%-kal, 114 milliárdról 277 milliárd amerikai dollárra nőtt, míg az IKT kiadások világszinten csupán évi 5,6%-kal, az OECD-országokban pedig évi 4,2%-kal nőtt.

Az OECD kommunikációs piacain az utóbbi időben véghezvitt fejlesztések előnyösek voltak a fogyasztók számára, és továbbra is növelik a háztartások kommunikációs árakra és szolgáltatásokra fordított kiadásainak arányát. Ezek a piacok az elkövetkezendő két év folyamán továbbfejlődnek, mivel a szolgáltatók diverzifikációja révén a hangalapú szolgáltatásokon kívüli szolgáltatások széles skáláját is kínálják majd. Ez a folyamat a piacok állandó figyelemmel kísérését és a többé már nem optimális politikák

újrértékelését követeli meg a politikai döntéshozóktól. Nagyobb érdeklődés övezi majd a száloptikás technológiák végfelhasználókhöz közelítő bővítését, és a szabályozók ezen hálózatok viszonylatában a szabályozás szerepét érintő döntésekkel szembesülnek majd. Végezetül, a következő két évben a műsorszóró és telekommunikációs piacok szorosabb integrációját tapasztaljuk majd, mivel egyre több videoszolgáltatást nyújtanak távközlési hálózatokon keresztül. A szabályozók ezáltal arra kényszerülnek, hogy a platformokon keresztül harmonizálják a tartalom-politikákat.

© OECD 2007

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítésre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre:

www.oecd.org/bookshop/

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights/

